



T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 29 Şubat 2012
Sayı: 2325

4935

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen soruların, Orman ve Su İşleri Bakanı Veysel Eroğlu tarafından yazılı olarak cevaplandırılması için, gereğini saygılarımla arz ederim. 01.03.2012

ALİ DEMİRÇALI
ADANA MİLLETVEKİLİ

24 Şubat 2012 tarihinde Gökçe Nehri üzerinde bulunan Ergenuşağı Köyü yakınlarındaki Gökdere Köprü Barajı inşaatında meydana gelen olay; ülkemizde başlayan Hes ve Baraj yapma çılgınlığının ileride yaşanabilecek büyük faciaların habercisi olduğunu hepimizin görmesi gerekmektedir.

Ülkemizde, iki binin üstünde Hes projesi, binin üzerinde baraj projesinin gündemde olduğu bilinmektedir.

Bu projelerin bir kaçının yapım aşamasında bu kadar vahim olaylarla karşılaşıyorsak, bahse konu olan bu projeler hızlandığı takdirde, yaşanabilecek olumsuzlukları düşünmek dahi istemiyoruz.

Bu projeler insanlara, hayvanlara, doğaya, tarıma, tarih ve kültüre bir yığın zarar vermektedir.

Adana' da yaşanan faciada hayatlarını kaybeden insanlarımızın yaşamlarını kimler geri getirebilecek? Bunun bedelini kimler ödeyecektir.

Sayın Bakan, açıklamalarınızda DSİ'nin denetim yapmamasını Danıştay'ın Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliğini durdurma kararına bağladınız. Sorumluluğun kendi bakanlığınızda olmadığını ifade ederek topu üzerinizden attınız.

Sayın Bakan, Devlet sizsiniz... Yetki de sizde... Her türlü denetim mekanizması sizin emrinizde, istediğiniz kanunları bir gecede geçiren, Çankaya ya onaylatan yine sizlersiniz.

Nasıl oluyor da bahse konu insan ve iş güvenliği olunca kılınızı dahi kıpırdatmıyor, suçu üzerinizden atabiliyorsunuz? Bu kadar önemli bir konuda bazı gerçekleri nasıl oluyor da görmezden gelebiliyorsunuz?

Türkiye'nin su kaynaklarını yangından mal kaçırırçasına özel sektöre devredebiliyorsunuz.

Ülke genelinde, çevresel ve sosyolojik etkileri hesaba katmadan, hiçbir kurum veya kuruluşun görüşünü almadan, bölge halkının ihtiyaçlarını yok sayarak Hidroelektrik Santraller yapabiliyorsunuz?

Doğal olarak, suların satılmasındaki ısrar ve telaşınız, çevresel ve sosyolojik etkilerin gözetimini ve denetimi yapmanıza da engel oluyor.

Yaşanan facianın ardından, yaptığınız açıklamalarda, olayın nedeni olan denetim eksikliğini siz de kabul ediyorsunuz.

Danıştay'ın kararını örnek gösteriyor, denetim meselesini, Yönetmeliğin yürütmesinin durdurulmasına bağlıyorsunuz. Oysaki Sayın Bakan unuttuğunuz nokta, DSİ'nin kanunla kendisine verilen denetleme yetkisini kullanmasına engel değildir.

6200 sayılı yasa yürürlükte olduğu sürece DSİ su yapılarını denetlemekle yükümlüdür. Bugün böylesi bir facianın yaşanmasının nedeni de söz konusu yönetmeliğin iptal edilmesi ile doğan hukuksal bir boşluk değil, DSİ'nin asli görevleri içerisinde yer alan "denetleme" görevini yerine getirmemiş olmasıdır.

Bu sebeplerden dolayı aşağıda belirttiğim soruların cevap bulması önem arz etmektedir.

1-Tünel ve derivasyon kapak projesinin maksimum su basıncına dayanıklı tasarlanmış olması gerekirdi. Proje buna uygun yapılmış mıdır?

2-İmalatta kullanılan malzemelerin, projeye uygunluk sertifikasyonunun kontrolü gerçekleştirilmiş midir? Kapağın imalatı ve montajında kullanılan kaynak test ve muayenelerinin projeye uygunluğu kontrol edilmiş midir?

3-Kapak yerine ilk konulduğunda yetkili kişiler tarafından gerekli kontrol ve muayeneler yapılmış mıdır? Yapılmışsa kayıt altına alınmış mıdır?

4-Mekanik tünel kapağını destekleyen üst eşikteki betonarme yapı elemanlarında kopma olduğu görülmüştür. Betonarme yapı elemanlarının kopmasının nedeni yüksek su basıncı mıdır, yoksa teknik şartnameye uygun olmayan beton kalitesi midir?

5-Barajda su tutulmaya başlandığında, kapaktan su sızıntılarının olduğu ve kum torbalarıyla önlem alınmaya çalışıldığı ifade edilmiştir. Bu denemenin fayda etmediği görüldüğü halde işçiler neden tünelin çıkış ağzında çalıştırılmaya devam edilmiştir?

6-Böylesi bir yapının acil durum eylem planında mutlaka bulunması gereken "taşkın ve sel" riskine karşı yapılacaklar önceden planlanmış mıdır? Planlanmışsa kaza esnasında ve sonrasında bunların ne kadar uygulanmıştır?

7-Barajda su tutulmaya başlanmasından sonra mekanik kapağın arkasına yapılması gereken beton tıkaç, sızıntının devam etmesi nedeni ile yapılamamıştır. Sızıntının devam etmesine ve beton tıkaçın yapılmamasına rağmen işçilerin hala tünelin çıkış ağzında çalıştırılmaya devam edilmesi can kayıplarının bir numaralı nedeni değil midir?

8-Meydana gelen kaza, proje hatasından mı, uygulamadan mı, uygun olmayan malzeme seçiminden mi, denetim zaafından mı kaynaklanmıştır?